

În timp ce Procurorul Fl. Oteanu cu maiorul Traian Georgescu la care se alăturase și căpitanul Constantin Ionescu-Borundel discutau, compania căpitanului Alexandru Teodorescu a tras o salvă cu gloante oarbe în aer.

Unii demonstranți au fugit, rândurile lor s-au rărit și cordonul de soldați a reușit să-i împingă afară și să închidă poarta. Militarii au fost ajutați în această operație de un ofiter rus și de unul englez.

Când lucrurile s-au mai calmat, magistratul Florea Olteanu a fost chemat afară de Constantin Agiu de la F.N.D. care i-a spus că vorbeste împuțernicit și de Lucretiu Pătrășcanu.

În acest timp mai erau ceva fenediști adunați în jurul platformei din jurul Statuii Regelui Carol unde Gheorghiu Dej și alți fruntași comunisti le vorbeau (printre ei fiind și Pătrășcanu)/

Constantin Agiu i-a spus procurorului că erau morți și răniți printre demonștranti, Locotenentul Florea Olteanu i-a cerut să-l ducă să vadă, dar Agiu i-a precizat că au fost duși la spital. Această discuție a avut loc afară, printre demonștrantii care mai rămăseseră.

Procurorul i-a mai adăugat că la început FND-ul a manifestat pașnic, dar când împușcăturile au fost trase din blocul Ilfov, au avut loc primele tulburări, demonștrantii au început să insulte, să amenințe și să tragă cu arme de foc.

Mai mult, procurorul l-a asigurat pe Agiu, pe cuvânt de onoare că soldații n-au tras și nici nu o vor face, pentru că au primit ordinul să se apere pe ei însuși și la nevoie, în acest caz vor trage, după ce înainte vor avertiza.

Deasemenea procurorul a rămas convins că Agiu l-a crezut, și a plecat, și după discuție a revenit între cadrele M.A.I.

Lucrurile păreau că se calmează și demonștrantii ascultă discuțiile din jurul platformei, între stauie și Ateneu.

Dar alt grup de circa 500 demonștranti au apărut la portile ministerului încercând să le forțeze poarta. Atunci au fost trase alte două salve preventive în aer, cu gloante oarbe.

Procurorul Florea Olteanu adaugă că a văzut sovietici încercând să-i prevină pe demonștranti și să-i oprească, chiar să-i înfrânte.

După aceasta n-au mai atacat Ministerul, dar au continuat, amenințate armate. Și în timp ce procurorul cerceta urmele gloanțelor de pe peretii Ministerului trase din blocul Boteanu, el a văzut pe demonștranti fugind după o mașină în care era un ofiter de grad înalt, și trăgând 4 gloante.

Către ora 18,30 și ultimii demonștranti s-au retras strigând contra primului ministru.

Expertiza gloanțelor care au pătruns în Cabinetul Primului Ministru s'a făcut și s'a constatat că erau de proveniență rusească. După ce s'a tras în aer, când o pte din demonștrati au forțat intrarea din str. Wilson, la Circa un sfert de oră au intrat în Minister trei ruși, care vorbeau perfect românește și strigau pe culor că "ați tras în popor". Au fost duși la general și li s'a arătat expertiza că în biroul lui și în Minister s'a tras cu gloante sovietice.

Fără să se facă cercetări, de pe platformă din fața Palatului Regal Gheorghiu Dej îl făcea asasin pe Rădescu iar Lucretiu Pătrășcanu (ministru al Justiției în funcție) afirma;

"Gloantele trase împotriva demonstranților F.N.D. dovedesc că în fruntea Guvernului se află un criminal, care nu mai trebuie să stea acolo. În momentul de față fiecare din noi este mobilizat pentru înfăptuirea Programului FND... Noi am plecat să demonstrăm pașnic dar am fost împincați cu focuri de arme. Suntem provocați. Noi nu facem provocări (cu ce nerusinare minte un ministru, și încă de Justiție), dar am fost provocați trăgându-se asupra noastră de pe clădirea Palatului și de pe clădirea Ministerului de Interne.. Indemnul nostru: fiecare din noi să se considere de astăzi înainte un soldat, pentru ca să înfăptuim prin forța noastră, a maselor populare, adevăratul Guvern al Frontului Național Democrat."

În același timp Comandamentul central al formațiunilor patriotice, condus de Emil Bodnăraș era pregătit să pună în aplicare planul de ocupare cu forța a Președinției Consiliului de Miniștri, Ministerul de Interne, Poliția, Comandamentul Militar al Capitalei, Radio și Telefoanele.

Pe fir direct, la ora 19,15, contra amiralul V.L. Bogdenko transmitea lui Vâsinschi, la Moscova: "...la ora 5, trupele române, care păzeau clădirea Ministerului de Interne, au deschis focul asupra demonstranților care au răspuns și ei cu foc. Tot odată, în alte părți ale orașului, asupra demonstranților s'a tras din diverse clădiri. După date preliminare sunt morți și răniți. Măsurile noastre:

- La ora 17 am cerut primului-ministru Rădescu să ordone tuturor trupelor, jandarmilor și poliției să înceteze focul asupra demonstranților, în caz contrar, vor fi luate măsuri de comandant militar sovietic pentru încetarea focului prin propriile mijloace.

- Comandantul militar al orașului București, generalul Maksutinov a prezentat un ultimatum comandantului militar, cerându-i să înceteze focul la orele 18, în caz contrar, comenzierea sovietică luând asupra ei asigurarea ordinii în oraș. Cererea a fost îndeplinită.

- Comandantul diviziei de trupe NKVD, col. Alexeev, a prezentat un ultimatum șefului jandarmilor, generalul Anton (Constantin), cerându-i să înceteze focul. Propunerea a fost acceptată..."

Mai anunța că la Craiova s'a deschis focul asupra demonstranților care au dezarmat pe ostași, au instalat prefect FND și sunt 4 răniți; la Caracal s'a încercat ocuparea prefecturii și cele 4 companii au tras 500 de focuri omorând 2 demonstranți și răniind alți doi; la Brașov, în redacția ziarului liberal, demonstranții au distrus bunurile și au bătut pe redactori. Au fost omorâte 2 persoane și în rândurile demonstranților nu există victime;..

După ce demonstranții au tras în Prefectura Poliției Capitalei dovedind intenții de ocuparea instituțiilor publice, Comandamentul Militar al Capitalei a trimis un camion cu ostași pentru întărirea pazei la Ministerul de Interne, și avea ca procuror însoțitor pe col. Oreste Dobrotescu. Când l'a văzut intrând în cabinet, generalul Rădescu i-a cerut să rămână peste noapte la minister. La telefon ^{procurorul} a raportat la Comandamentul militar situația și generalul Dumitru Oncică i-a spus să trimită camionul înapoi.

Mărturie personală: În ziua respectivă de 24 Feb. după ce am auzit rafalele din direcția Palatului Regal, mai mulți colegi de la căminul "Venus" ne-am hotărât să mergem în centru să vedem ce se petrece. Cred că era cam 17'30 când vreo 10-12 am pornit pe jos, de oarece tramvaiele nu circulau. Când am ajuns la Podul Izvor am întâlnit muncitori și mai ales femei, unele cu pantofii în mână și

drăcuiau că au fost duse să le impuste la Piata Palatului. Cu cât mergeam spre Cercul Militar, numărul celor ce veneau, era tot mai mare. Pe jos erau aruncate pancarde cu lozinci. Cu greu am ajuns în fața Palatului Regal unde su golise de demonstranți și se călca numai pe lozinci, fie din placaj, fie din pânză.

Au început să apară colegi care locuiau la căminele "Vasilii Bolnavu" și "Stănescu" care erau în apropierea Ministerului de Interne și Palatului Regal.

Si alte persoane au îngrosat rândurile; S'a început să se strige "Traiască Regele" și Rădescu și Ordine". Cineva a avut ideea să se meargă la Brătianu (statuie) și grupul a plecat pe lângă Arhitectură manifestând. Ajunși aproape de Bulevard, s'a dat peste schele mare pe care era pusă o inscripție tot atât de mare de vreo 4 sau 5 m., cu F.N.D. A fost dărâmată.

Numărul celor care se alăturau și manifestau împotriva comunistilor a crescut la 4-500 persoane și de acolo ne-am îndreptat spre Ministerul de Interne.

Studentul Edmond Nicolau de la Politehnică anul 5, domiciliat în str. Luterană nr. 8, fiind în fața Palatului Regal a fost urcat cu forța în mașina nr. 18.226 a Societății de Gaz și Electricitate și dus într-o direcție necunoscută, iar studentul Ion Bărbuș, șeful de cabinet al ministrului Virgil Solomon deasemenea a fost suit cu forța în mașina nr. 17080 pe când ieșea dintr-o tutungerie în juru orei 21, de pe strada Academiei.

Grupul celor 4-500, în majoritate tineret ajungând în fața Ministerului de Interne, pe intrarea Onesti au început să cânte "Traiască Regele - Desteapă-te Române și strigăte de Rădescu și Ordinea, Regele și Patria."

Generalul era în birou cu procurorul Oreste Dobrotescu. Se deschide geamul... O mașină vine de pe strada Academiei cu lumina stinsă și când este în dreptul nostru aprinde farurile și se aude răpăit de mitralieră și tipete... Mașina dispăre (purta nr. B.17094). Procurorul colonel a coborât, s-au indentificat răniții 16 și 2 morți... Au sosit ambulantele și imediat i-au luat... Sentinela din post care era mort s'a dat dispoziții să fie dus la morga Spitalului militar. Procesul verbal cu ei s'a făcut și depus cu Raportul procurorilor (vezi la sfârșit).

Printre participanții studenți în acel grup s-au văzut o parte din ei printre care: Nicolae Băloiu (medicină), Ion V. Bărbulescu (facultatea de drept), Valeriu Basarabeanu (Acad. comercială), Costel Bugăneanu (litere), Dumitru Busneag (veterinară), Stere Cavachi (istorie), Aurel Chirilă (drept), Nicolae Chisău (veterinară), Costel Ciacu (litere), Victor Coconeți (drept), Grigore Dumitrescu (drept), Eugen Ghimicescu (Acad. comercială), Ionel Ghionea (farmacie), Cicerone Ionitoiu (litere), Paul Iordăchescu (litere), Ion Jijie (politehnică), Victor Moș (veterinară), Vasile Jemna (medicină), Naghi (veterinară), Gigel Niștor (medicină), Victor Novac (Acad. Comercială), Paul Pălănea (litere), Ionuț Stoica (Politehnică), Mihai Tartia (politehnică), Aristide Teică (Arta dramatică), Tohăneanu (litere), Nicolae Tomaziu (textile), Gică Vătășoiu (medicină)....

Expertizele rănilor celor împuscat au dovedit că erau făcute de gloante rusești.

Procurorul O. Dobrotescu a telefonat la Comandamentul sovietic să vină la fața locului ca să vadă situația. A venit un căpitan.

În biroul generalului au venit doi ruși să o ia pe Adriana Georgescu la politica rusească să dea o declarație pentru că a înțuiat biroul lui Teohari Georgescu. Le spune că va merge mâine, acum fiind ocupată. A rămas pe a doua zi, și, au plecat.

Generalul Rădescu o însărcinează pe sefa de cabinet să ia legătura cu Radiodifuziunea ca să vorbească 10 minute, la Jurnalul de la orele 22. Acestia trimit o echipă cu cele necesare ca să înregistreze și la Jurnal se va auzi pentru ultima dată vocea Primului Ministru adresându-se Țării, și spunând printre altele:

"Cei fără neam și Dumnezeu, așa cum i-a botezat poporul, au pornit să aprindă focul în țară și s'o înecă în sânge. O mână de inși, conduși de doi venetici, Ana Pauker și ungurul Luca, caută prin teroare să supună neamul. Vor cădea striviți..."

Au tras focuri și în Palatul Regal, două gloante pătrunzând în cabinetul maresalului Palatului. Au tras și în prefectura Politică a Capitalei și au atacat și Palatul Ministerului de Interne, unde mă găseam, un glonte pătrunzând lângă masa mea de lucru. Acum:

trei sferturi de oră un grup ce manifesta simpatia de adăruș a fost atacat cu focuri de armă dintr-o mașină și sunt 2 morți și 11 răniți....

Armata a avut ordinul meu categoric să nu atace decât dacă este atacată și ea a făcut ceva mai mult, peste tot unde armata a fost atacată, a tras în aer numai în scop de intimidare..."

În timp ce vorbeala Radio generalul Rădescu, la minister suna insistent adjutantul amiralului Bogdenko anunțând că seful lui doare să-l vadă pe generalul Rădescu.

Colonelul procuror Oreste Dobrotescu în raportul lui precizează că pe la ora 23 un colonel sovietic cu mai mulți ofițeri ruși au venit la Minister și i-au cerut generalului Rădescu să meargă la Comisia Aliată de Control într-o problemă urgentă și importantă. Primul ministru, generalul N. Rădescu a mers însoțit de col. O. Dobrotescu de unde s-au întors pe la 1 noaptea la minister. Printre altele l-a întrebat pe generalul Rădescu de ce a atacat-o pe Ana Pauker care e general în Armata sovietică.....

A doua zi dimineata au început atacuri furibunde la radio Moscova și în presa rusească, împotriva lui Rădescu, proferând numai minciuni. Dar nici presa românească nu s'a lăsat mai prejos.

În ziarul Scântea, Silviu Brucan îl caracteriza pe generalul N. Rădescu "un discipol al lui Himmler", iar Miron Constantinescu, tot în același ziar, pe un ton categoric spunea că "Rădescu și banda lui trebuie să fie trimisi în fața Tribunalului Poporului."

Comentând discursul generalului Rădescu, ziarul România liberă din 24 Feb. 1945 îl categorisea "huliganic și antisemit".

Singurul martor ce a urmărit cu atenție toată derularea atacului împotriva Ministerului de Interne, locotenentul magistrat Florea OLTEANU, în noaptea respectiva și-a redactat Raportul încheindu-l cu concluziile:

A. Demonstrația a avut loc pașnic până când primele împuscături au fost trase din blocul Ilfov.

B. F.N.D-ul a reacționat împotriva armatei crezând că ea a tras; această reacție a constat în insulte și focuri de pistol trase asupra Ministerului și Palatului Regal. (n.n. Comisiei rusești care a venit la generalul Rădescu în birou, i s'a arătat fereastra apartamentului de vis-à-vis din blocul Ilfov, locuit de un ofițer rus, la care venea în vizită de 2-3 ori pe săptămână Emil Bodnăraș).

C. Uciderea și rănirea ^{a fost} cauză de încăierarea și de focurile trase din blocurile Ilfov, Generala, Wilson și Boteanu asupra Ministerului și demonstranților.

D. Armata nu și-a utilizat armele până când demonstranții au intrat în curte si atunci numai la ordin.

E. Potrivit instrucțiunilor și ordinelor primite, chiar dacă focurile au fost trase numai în aer pentru a-i speria, aceasta s-a făcut când eu și maiorul Georgescu, fată'n fată cu demonstranții căutam să-i scoatem din curte prin mijloace pasnice." (F. Olteanu).

Acest -Raport- a fost înaintat de îndată atât rusilor, cât și americanilor și englezilor.

Duminică dimineața în Ministerul de Interne, de la prima oră, sunt comisii prezente, ale americanilor și englezilor, cărora li se arată zidurile ciuruite de gloante și geamurile sparte, arătându-le și apartamentul din blocul Ilfov al ofiterului sovietic de unde s'a tras. Au coborât și în Piață unde li s'a arătat petele de sânge precum și intrarea Wilson pe care au încercat s-o forteze.

Manipulările rusești continuă. Consilierul Kirsanov comunica la Moscova că după discursul generalului, Ana Pauker și Vasile Luca au dormit la Ambasada sovietică și le "recomandă să rămână în clădire ambasadei rusești."

Tot prin aceiași telefonogramă de la orele 18,30 transmisă pentru a fi distribuită lui I. Stalin, V. Molotov, L. Beria, G. Malenkov și V. Dekanozov, același consilier menționează "liderii liberali și țărăniști au trecut la înarmarea membrilor partidelor lor..." La numai 5 ore în aceeași zi de 25 Feb. printr-o nouă telegramă Kirsanov anunță aceleași persoane de la Moscova că a venit la el Chivu Stoica (președintele Confederației Generale a Muncii) care i-a comunicat că "peste tot se simte o situație încordată. Printre muncitori se observă o puternică dorință de a trece neîntârziat la acțiuni hotărâte. Muncitorii cer arme...."

Deci pe toate căile se forțau lucrurile iar Ambasada sovietică transmitea tot felul de ineptii...

După această înscenare pe 27 Feb. au început să circule tancurile rusești pe străzile Bucureștiului și camioane cu soldați sovietici, sub formă de patrule. La toate intrările Bucureștiului se instalaseră patrule de control rusești.

În dimineața de 27 Feb. 1945, cel ce relatează succesiunea evenimentelor premergătoare loviturii de stat rusești, se afla pe la ora 10 a.m. în fața Rectoratului Universității și a observat 3 ofițeri din Garda Regală. Erau cu ochii înlăcrimați atinți spre Statuia lui Mihai Viteazul. Recunoscând printre ei pe căpitanul Aristotel Săndulescu (fratele lui Amilcar Săndulescu (cel care pe 14 Mai 1923 alesese pe Eroul Necunoscut al României Mari) s'a apropiat de ei și i-a întrebat ce s-a întâmplat?

-În noaptea aceasta am fost dezarmați de ruși.

Am amuțit! n-am putut decât să ne îmbrățișăm și gândurile să ne sboare spre viitorul nesigur. Și într'adevăr și Aristotel Săndulescu a trecut prin temnitele comuniste ca de altfel toți cei ce nu și-au renegat neamul și credința strămoșească.